

Roland Garros... najpiękniejsza lewa Wielkiego Szlema

Wielu kardiologów inwazyjnych kojarzy Paryż z dorocznym kongresem Euro PCR, ja jednak chciałbym zachęcić, by przyjechać do tego pięknego miasta w czasie, kiedy rozgrywane są międzynarodowe mistrzostwa Francji w tenisie, jeden z czterech najważniejszych turniejów zaliczanych do Wielkiego Szlema. Zawody te, będące wielkim i bardzo ważnym wydarzeniem sportowym, towarzyskim, społecznym i... kulturalnym, rozgrywane są na kortach imienia Rolanda Garrosa na przełomie maja i czerwca i ciągle są uważane za wielkie święto nie tylko przez miłośników tenisa.

Pierwszy turniej pod nazwą **Championnat de France** odbył się w 1891 roku, ale miał zdecydowanie lokalny charakter i uczestniczyli w nim wyłącznie mężczyźni. Dopiero w 1897 roku do udziału dopuszczono kobiety, a w 1912 roku rozpoczęto grę na mączce ceglanej (do tego czasu grano w tenisa wyłącznie na kortach trawiastych). Rewolucja dokonała się jednak dopiero w 1925 roku, kiedy to do rozgrywek dopuszczono najlepszych graczy spoza Francji i zmieniono nazwę turnieju na Międzynarodowe Mistrzostwa Francji (Championnats Internationaux de France). Powrócono wprawdzie wtedy na chwilę (1925–1927) do gry na kortach trawiastych, ale rok po zwycięstwie Francji w Pucharze Davisa w 1927 roku zbudowano nowy stadion, na którym turniej odbywa się do dziś. Stadion został nazwany na wniosek Emila Lesieura imieniem bohatera I wojny światowej, Rolanda Garrosa.

Stade Roland Garros, o którym mowa, to obecnie jeden z najnowocześniejszych kompleksów sportowych w Paryżu znajdujący się w 16. dzielnicy miasta, położonej na prawym brzegu rzeki Sekwany. W pobliżu znajdują się także liczne ambasady oraz placówki dyplomatyczne. Na terenie 16. dzielnicy w pałacu La Muette mieści się siedziba Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, znajdują się tam również inne słynne paryskie areny sportowe, które warto zobaczyć — stadion piłkarski Parc des Princes, na którym swoje mecze rozgrywa najlepszy obecnie francuski zespół piłkarski Paris Saint-Germain F.C., czy stadion Stade Jean-Bouin (na którym występuje doskonały zespół rugby, Stade Français).

Kompleks imienia Rolanda Garrosa jest aktualnie jednym z największych obiektów tenisowych świata. Składa się z ponad 20 kortów, z czego dwa posiadają widownię na kilka tysięcy osób. Główną areną kompleksu jest Court Philippe Chatrier poświęcony znanemu francuskiemu dziennikarzowi, zbudowany w 1928 roku i mogący pomieścić aż 15 059 widzów. Drugi co do wielkości kort to Court Suzanne Lenglen, poświęcony najwybitniejszej francuskiej tenisistce. Zbudowano go w 1994 roku i może on pomieścić 10 076 widzów. Trzeci pod względem wielkości — Court 1 — wybudowany został w 1980 roku i mieści 3805 widzów.

Wielką atrakcją obiektu jest również Muzeum Francuskiej Federacji Tenisa, czyli Tenniseum. Zostało zaprojektowane przez Bruno Moynarda i otwarte w maju 2003 roku. Umiejscowiono w nim centrum multimedialne, bibliotekę mediów oraz stałe i czasowe wystawy poświęcone historii tenisa, w szczególności mistrzostw Francji. Wystawy stałe obejmują trofea, rakiety tenisowe i zbiór zdjęć związanych z turniejem. W bibliotece multimedialnej znajduje się

Rycina 1. Główną areną kompleksu jest Court Philippe Chatrier poświęcony znanemu francuskiemu dziennikarzowi

kolekcja dokumentów, plakatów, książek i czasopism, a także baza danych i statystyk meczów turnieju od 1928 roku. Centrum multimedialne zawiera około 4000 godzin cyfrowego wideo: filmy dokumentalne, wywiady z zawodnikami, filmy archiwalne. Wycieczki odbywają się dwa razy dziennie, o godzinie 11.00 i 15.00. Podczas zawodów opłaty wstępu nie obowiązują posiadaczy biletów na turniej.

Człowiek, któremu stadion zawdzięcza swoją nazwę, wcale nie był znakomitym sportowcem ani wybitnym artystą. Był francuskim pilotem myśliwskim, który został uznany za jednego z narodowych bohaterów I wojny światowej.

Urodził się 6 października 1888 roku w Saint-Denis na Reunion. Początkowo studiował muzykę, gdyż od dzieciństwa marzył, że zostanie wybitnym pianistą. Po obejrzeniu pierwszych pokazów lotniczych w 1909 roku porzucił jednak muzykę i poświęcił się zupełnie nowej pasji — lataniu. Będąc człowiekiem uparcie dążącym do celu, już przed wojną został znanym lotnikiem. Sławę przyniósł mu pierwszy przelot nad Morzem Śródziemnym do Bizerty w dniu 23 września 1913 roku, trwający blisko 7 godzin 53 minuty. Roland Garros brał także aktywny udział w wielu wyścigach i pokazach lotniczych, ustanowił również szereg rekordów wysokości lotu.

W 1911 roku został oblatywaczem w znanej firmie lotniczej Morane-Saulnier, a po wybuchu I wojny światowej w 1914 roku natychmiast wstąpił do francuskiego lotnictwa wojskowego. Już pierwsze doświadczenia zdobyte na froncie przekonały go, że strzelanie w powietrzu i sterowanie samolotem jest zbyt trudne dla jednej osoby i optymalnym rozwiązaniem dla małych samolotów powinno być unieruchomienie karabinu maszynowego w kierunku lotu, tak aby celować, manewrując samolotem. Mocowanie karabinu maszynowego w kadłubie za śmigłem ciągnącym wiązało się jednak z groźbą zniszczenia śmigła przez pociski, a z kolei konstrukcja wczesnych samolotów poważnie utrudniała montowanie karabinów maszynowych poza kręgiem śmigła. Kilka firm pracowało w tym czasie nad zsynchronizowa-

nym karabinem maszynowym, który pozwoliłby na obejście tej przeszkody, lecz urządzenia te nie były jeszcze gotowe. Garros z Raymondem Saulnierem zastosowali jednak po raz pierwszy karabin maszynowy zamontowany na kadłubie za śmigłem, połączony z doraźnym prostym urządzeniem w postaci stalowych klinów mocowanych na topatach śmigła, których zadaniem było odbijanie pocisków trafiających w śmigło. Rozwiązanie to miało pewne wady, lecz wyprzedziło o kilka miesięcy pojawienie się synchronizatorów, zapewniając względnie skuteczny środek walki powietrznej.

Pierwszym samolotem ze stałym karabinem maszynowym strzelającym poprzez krąg śmigła był zmodyfikowany w ten sposób Morane-Saulnier L, nazwany nieco złośliwie „Parasolem”. Na nim właśnie Roland Garros odniósł w dniu 1 kwietnia 1915 roku pierwsze zwycięstwo powietrzne, zestrzelując niemiecki samolot rozpoznawczy Albatros. Zapoczątkowany przez niego sposób walki powietrznej stał się podstawowym sposobem walki samolotów myśliwskich aż do ery kierowanych pocisków raketowych, kiedy to broń strzelecka stała się tylko bronią pomocniczą. Wkrótce Garros zestrzelił dwa kolejne samoloty, wzbudzając prawdziwy niepokój wśród lotników niemieckich. System mocowania broni Garrosa, dzięki sprawdzonej skuteczności, został wprowadzony na większą skalę w samolotach Morane-Saulnier N.

Niestety niemal każde, nawet najdłuższe pasmo sukcesów kiedyś musi się skończyć. Podobnie było w przypadku Rolanda Garrosa. Po raz pierwszy szczęście opuściło go w dniu 18 kwietnia 1915 roku, kiedy pilotowany przez niego samolot został zestrzelony przez obronę przeciwlotniczą. Pilot wprawdzie szczęśliwie wylądował przymusowo po niemieckiej stronie frontu, ale... na prawie trzy lata trafił do niemieckiej niewoli, a oględziny jego systemu mocowania karabinu maszynowego przyspieszyły prace nad niemieckim synchronizatorem, który został po raz pierwszy wprowadzony w samolocie Fokker E.I. Pierwsze udokumentowane użycie bojowe tego przełomowego urządzenia miało miejsce w dniu 1 sierpnia 1915 roku przez niemieckiego asa przestworzy Maxa Immelmanna i przyczyniło się do znacznego wzmocnienia siły niemieckiego lotnictwa.

Znany ze swojego uporu Roland Garros po wielu próbach zdołał uciec z niewoli niemieckiej w lutym 1918 roku i powrócić do służby w lotnictwie. Jednakże krótko przed zakończeniem działań zbrojnych w dniu 5 października 1918 roku został w trakcie lotu patrolowego ponownie zestrzelony i poniósł śmierć w okolicach Vouziers w Ardenach, gdzie do dziś znajduje się jego grób.

Roland Garros odniósł trzy potwierdzone zwycięstwa powietrzne, choć najprawdopodobniej, co sugerują niektóre publikacje, zwyciężał co najmniej pięcio-

krotnie. Niestety nawet taka liczba zwycięstw nie gwarantowała mu nadawanego potem tytułu asa (pierwszym lotnikiem nazywanym tak był Adolphe Pégoud, a pierwszym, który oficjalnie otrzymał tytuł asa, był Jean Navarre). Garros był jednak wybitnym lotnikiem i, jak twierdzi spora rzesza historyków wojskowości, był także prawdopodobnie pierwszym myśliwskim pilotem na świecie. Był również osobą znaną i bardzo cenioną. Zapewne dlatego jeszcze w latach 20. XX wieku jego nazwiskiem zostały nazwane korty tenisowe w Paryżu, na których rozgrywany jest znany turniej tenisowy. Jego imię obecnie nosi również port lotniczy położony w Gillot na jego rodzinnej wyspie Reunion. A firma Peugeot nazwała jego nazwiskiem serię wyposażeniową słynnych modeli 205, 106, 306 oraz 206.

W latach 1945–1947 turniej na kortach im. Rolanda Garrosa był rozgrywany po Wimbledonie, jako trzeci w roku turniej wielkoszlemowy. Obecnie jednak w kalendarzu imprez sportowych tradycyjnie organizowany jest jako „druga lewa Wielkiego Szlema” i dzięki temu zyskał niezwykle piękną majowo-czerwową oprawę.

W 1968 roku doszło do kolejnej ważnej zmiany. Międzynarodowe Mistrzostwa Francji stały się pierwszym wielkoszlemowym turniejem Open, zezwalającym na start zarówno profesjonalistom, jak i amatorom. Warto podkreślić że od 1981 roku przyznaje się tu także specjalne nagrody dla graczy — Prix Orange (za postawę *fair play*), Prix Citron dla najwybitniejszej osobowości turnieju oraz Prix Bourgeon dla zawodnika uznanego przez grono ekspertów za... rewelację roku.

W 2007 roku zrównano pule nagród pieniężnych w rozgrywkach męskich i kobiecych. Główna nagroda dla zwycięzcy w 2015 roku **wyniosła 1 800 000 euro. Od 2008 roku oficjalna nazwa turnieju brzmi Roland Garros Tournament.**

Nawierzchnia ziemnych kortów w Paryżu wykonana jest z czerwonej mączki, co sprawia, że piłka po odbiciu się od kortu zwalnia, robiąc przy tym wysoki kozioł. Takie warunki powodują że mocny serwis przestaje być dużym atutem na tej nawierzchni. Właśnie z tego powodu takie tenisowe sławy jak Pete Sampras, Jimmy Connors, Boris Becker, Lindsay Davenport czy Martina Hingis nie zdołały tu nigdy wygrać i... z tego powodu skompletować wszystkich lew Wielkiego Szlema. Innym tenisistom z kolei nawierzchnia ta pasuje tak bardzo, że poza Paryżem nie wygrali żadnego innego turnieju wielkoszlemowego.

Warto wiedzieć, że najczęściej zwycięstw w paryskiej imprezie wśród mężczyzn odnieśli: Rafael Nadal (Hiszpania), który zwyciężał tu 9 razy (2005–2008, 2010–2014), Max Décugis (Francja), który wygrał turniej 8-krotnie (1903, 1904, 1907–1909, 1912–1914),

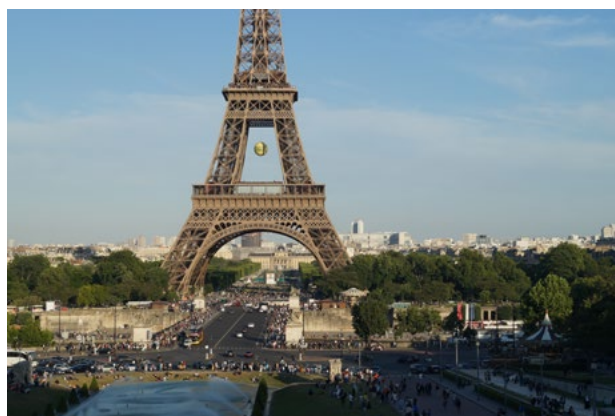

Rycina 2. Roland Garros poniósł śmierć w okolicach Vouziers w Ardenach i tam do dziś znajduje się jego grób

słynny Björn Borg (Szwecja) triumfował w Paryżu 6 razy (1974, 1975, 1978–1981) i jeden ze słynnej grupy muszkieterów Henri Cochet (Francja) — 5 razy (1922, 1926, 1928, 1930, 1932).

Wśród kobiet natomiast najwięcej zwycięstw zanotowały: Chris Evert (Stany Zjednoczone) — 7 razy (1974, 1975, 1979, 1980, 1983–1985), Steffi Graf (Niemcy) — 6 razy (1987, 1988, 1993, 1995, 1996, 1999), piękna i niepokonana Suzanne Lenglen (Francja) — 6 razy (1920–1923, 1925, 1926), Margaret Smith Court (Australia) 5 razy (1962, 1964, 1969, 1970, 1973), a kolejna ulubienica gospodarzy, Françoise Masson, triumfowała w zawodach 5-krotnie (1897–1899, 1902, 1903).

Zwycięzcy turnieju otrzymują specjalne puchary: w rozgrywkach singlowych mężczyzn — Coupe des Mousquetaires (Puchar Muszkieterów), a kobiet — Puchar Suzanne Lenglen. W grze podwójnej mężczyzn nagrodą jest Puchar Jacquesa Brugnona, kobiet natomiast — Puchar Simone Mathieu. Miksty, czyli pary mieszane, nagradzane są Pucharem Marcela Bernarda.

Rycina 3. Turniej zyskał niezwykle piękną majowo-czerwową oprawę i tytuł najpiękniejszej odsłony Wielkiego Szlema

Po każdej wygranej nazwisko zwycięzcy zostaje wypisane na oryginalnym pucharze (wykonanym ze srebra), a zawodnicy otrzymują wykonane przez Maison Mellerio wierne repliki. W ubiegłym roku jednym z pretendentów do nagrody był Marcin Matkowski, który występując w grze mieszanej z Czeszką Lucie Hradecką, uległ w finale po pięknej walce z wynikiem 6:7,1:6 stynnej parze — Bethanie Mattek-Sands i Mike Bryan.

Roland Garros to piękna i... bardzo atrakcyjna impreza. Przez wielu nazywana jest najpiękniejszą lewą Wielkiego Szlema. Nie ukrywam więc, że bardzo bym się cieszył, gdyby to krótkie wprowadzenie pomogło w podjęciu decyzji, by właśnie tam zaplanować swój wypoczynek po dyżurze... ■

Rycina 4. Zwycięzcy turnieju otrzymują specjalny puchar nazywany Coupe des Mousquetaires, czyli Puchar Muszkietierów

ZAPROSZENIE NA WARSZTATY

W imieniu Komitetu Organizacyjnego Warsztatów PINC zapraszamy na XIII edycję Warsztatów **Peripheral Interventions in Krakow (PINC)**, które odbędą się w Krakowie w dniach 9–10 czerwca 2016 roku.

Warsztaty są forum wymiany wiedzy i praktycznych umiejętności dla środowiska lekarzy wykonujących zabiegi na naczyniach obwodowych: kardiologów inwazyjnych, radiologów, angiologów i chirurgów naczyniowych z Polski oraz innych krajów Europy Środkowej. Poświęcone są one interwencjom pozawieńcowym wykonywanym w zespołach hybrydowych. Warsztaty odbędą się w sali wykładowej Hotelu Qubus przy ulicy Nadwiślańskiej 6 w Krakowie. Więcej informacji o Warsztatach można znaleźć na stronie internetowej: www.pinc.pl

Zgłoszenia przypadków klinicznych prosimy kierować na adres e-mailowy: office@pinc.pl